

Lerarentekort

Als het gaat over het lerarentekort moet ik steeds vaker aan Sjef Drummen denken. Onlangs zag ik hem weer spreken in Assen. Vijfhonderd leraren luisterden naar zijn verhaal, over hoe hij met twee kompanen Niekée oprichtte, de voorloper van Agora in Roermond.

Sjef was de kunstenaar, Jan van der Varst de bevlogen onderwijsman, Bert Sterken de ingenieur. Zij hadden met z'n drieën afgesproken dat ze het ontwerp van de nieuwe school helemaal zelf zouden doen, zonder betrokkenheid van leraren. "Want dan kwam er niets van terecht", volgens Drummen. Toen de maquette van de nieuwe school af was, mochten de leraren komen kijken. Zij zagen een kleurige open kubus en herkenden daar geen school in. "Moeten we hierin lesgeven?" "Nee", was het antwoord, "want dat hebben we afgeschaf't." Nu staat die kubus alweer ruim 10 jaar aan de Oranjelaan in Roermond. Leraren en leerlingen zijn tevreden, de resultaten zijn goed. Er zijn geen vacatures.

Dit jaar praten we precies 25 jaar over de toekomst van het leraarschap. Maar ik vraag me af of er gebak werd geserveerd, begin oktober bij het Algemeen Overleg Leraren in de Tweede Kamer. De ontwikkelingen in die tijd zou ik namelijk willen omschrijven als lapwerk zonder resultaat. De status van het beroep is gedaald, de lerarentekorten zijn geen voorstelling meer, maar werkelijkheid en een oplossing lijkt steeds verder uit zicht. In deze situatie lees ik dat minister Slob 'meer landelijke regie' aankondigt. Dat klinkt krachtig, maar ik verwacht er weinig van.

Het probleem zit wat mij betreft bij de lerarenopleidingen, die er maar niet in slagen samen een doorbraak te realiseren. Wat mij bezighoudt, is waarom na 25 jaar die lerarenopleiding voor de meeste studenten nog steeds geen aantrekkelijke keuze is. Waarom er zo weinig studenten beginnen aan de opleiding en er zo veel uitvallen. Waarom hbo en universiteit elkaar (na 25 jaar!) nog steeds meer lijken te beconcurreren dan dat ze samenwerken. Want zonder eenheid geen eenduidig beroepsbeeld, geen sterke beroepsgroep, en dus geen weerwoord tegen iedereen die wat over de leraar te zeggen heeft: ouders, politiek, inspectie, wetenschap.

Dus wat mij betreft niets regie. Zet een kunstenaar, een bevlogen leraar en een ingenieur bij elkaar. Geef geen richtlijnen, behalve dan dat ze een lerarenopleiding moeten ontwerpen die nergens op lijkt. Heb geduld en vertrouwen. En als de eerste reactie van anderen op hun ontwerp is: "Moeten we daarin leraren opleiden?" – dan weten we dat we goed zitten.

Hartger Wassink

Zelfstandig onderzoeker en adviseur